

GENERÁLNA PROKURATÚRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ODBOR LEGISLATÍVY, STRATÉGIE a ÚSTAVNÉHO PRÁVA
oddelenie stratégie a analytických činností
ŠTÚROVA UL. 2, 812 85 BRATISLAVA 1

Gsa/4 1/22/1000 – 23

Bratislava 28. februára 2023

Opatrenie

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vo veci stanoviska z 9. februára 2004 sp. zn. IV Gn 5008/2003 k aplikácii ustanovení § 202 a § 247 Trestného zákona v súvislosti s problematikou vykrádania hrobov (stanovisko s por. č. 1/2004), takto

rozhodol:

Podľa § 10 ods. 2 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z. z.“)

sa zrušuje

písomné stanovisko z 9. februára 2004 sp. zn. IV Gn 5008/2003 k aplikácii ustanovení § 202 a § 247 Trestného zákona v súvislosti s problematikou vykrádania hrobov (stanovisko s por. č. 1/2004) a jeho záväznosť pre prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a asistentov prokurátorov na účely aplikačnej praxe.

Opatrenie neobsahuje odôvodnenie, pretože zákon č. 153/2001 Z. z. výslovne neustanovuje túto časť rozhodnutia ako obligatórnu (ide o rozhodnutie technicko-organizačnej povahy podľa § 10 ods. 18 Trestného poriadku per analogiam).

Opatrenie má charakter konštitutívneho individuálneho právneho aktu s účinkami ex nunc.

M. Žilinka

Dr. h. c. JUDr. Maroš Žilinka, PhD.
generálny prokurátor Slovenskej republiky

Bratislava 9. februára 2004
Poradové číslo: 1/2004

STANOVISKO

generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/201 Z.z. o prokuratúre k aplikácii ustanovení § 202 a § 247 Trestného zákona v súvislosti s problematikou vykrádania hrobov

Konanie páchatel'a, ktorý neoprávnene otvára hroby a odoberá chrupy z mŕtvych tiel, v úmysle získať zbierku zubov, treba posúdiť ako trestný čin výtržníctva podľa § 202 Trestného zákona.

O d ô v o d n e n i e:

V nadväznosti na problematiku trestnosti tzv. "vykrádača hrobov", osoby, ktorá disponuje zbierkou zubov, získaných neoprávnеныm otváraním hrobov a odobratím chrupov z mŕtvych tiel, sa na Generálnu prokuratúru SR obrátilo Poradenské a informačné centrum Krajského riaditeľstva PZ Bratislava so žiadosťou o zaujatie stanoviska.

V záujme zjednotenia aplikačnej praxe prokurátorov je potrebné konštatovať, že konanie takéhoto páchatel'a je možné v zmysle platnej právnej úpravy postihnúť ako trestný čin výtržníctva podľa § 202 Trestného zákona.

Trestného činu výtržníctva podľa § 202 Trestného zákona sa dopustí, kto sa verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom dopustí hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného, hanobí historickú alebo kultúrnu pamiatku, hrob alebo iné pietne miesto alebo hrubým spôsobom ruší zhromaždenie alebo obrad občanov.

Miestom prístupným verejnosti je každé miesto, na ktoré má voľný prístup viac ľudí a na ktorom sa aj viac ľudí spravidla zdržuje .

Novela Trestného zákona v roku 1991 (zákon č. 557/1991 Zb.) upresnila skutkovú podstatu vyššie uvedeného trestného činu uvedením príkladného výpočtu konania, ktoré naplňuje znaky výtržníctva, okrem iného je to i "hanobenie hrobu alebo iného pietneho miesta".

Hanobením hrobu alebo iného pietneho miesta je potrebné rozumieť prejav subjektívnej nevážnosti smerujúci k hrubému zneváženiu a často i poškodeniu takejto pamiatky. Za hrob, alebo iné pietne miesto je potrebné považovať napr. urnový háj, rozptylovú lúčku, či iné pohrebište.

Jednočinný súbeh s trestným činom poškodzovania cudzej veci nie je vylúčený.

Vykrádanie hrobov za účelom vytvoriť zbierku chrupov z pochovaných tiel nie je možné trestne postihnúť ako trestný čin krádeže podľa § 247 Trestného zákona.

Vecou v zmysle § 118 Občianskeho zákonníka nie je telo mŕtveho, a preto za vec v občiansko-právnom zmysle nemožno považovať ani umelú časť ľudského tela, pokiaľ nebola od neho oddelená. Dopusiaľ neoddelená umelá časť tela zomrelého je v právnom zmysle jeho súčasťou. V dôsledku toho nemôže byť neoddelená umelá časť ľudského tela predmetom dedičstva.

Trestného činu krádeže podľa § 247 Trestného zákona sa dopustí, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak škodu nie nepatrnú (v súčasnosti najmenej 6.080,- Sk)

Podľa § 89 ods. 14 Trestného zákona pri určení výšky škody sa vychádza z ceny, za ktorú sa vec, ktorá bola predmetom útoku, v čase a mieste činu obvykle predáva. Ak takto výšku škody nemožno zistiť, vychádza sa z účelne vynaložených nákladov na obstaranie rovnakej alebo obdobnej veci, alebo uvedenie veci do predošlého stavu.

Uvedené kritériá určenia výšky škody na prípad vykrádania hrobov za účelom prisvojenia si umelého chrupu mŕtveho nie je možné použiť.

Počas života mŕtveho používaný chrup a pochovaný s mŕtvym nie je predmetom obvyklého obchodovania. Nikto si na svoje náklady nedá vyhotoviť iným človekom používaný a s mŕtvym človekom pochovaný chrup.

Podľa § 247 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, trestného činu krádeže sa dopustí, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a taký čin spácha vlámaním.

Podľa § 89 ods. 16 Trestného zákona vlámaním sa rozumie vniknutie do uzavretého priestoru ľst'ou, nedovoleným prekonaním uzamknutia alebo prekonaním inej zabezpečovacej prekážky s použitím sily.

Zem nad truhlou však nemá funkciu zabezpečenia ochrany pred odcudzením truhly. Hrob nie je uzavretým priestorom s funkciou ochrany majetku alebo súkromia.

Z uvedených dôvodov podľa súčasného právneho stavu odcudzenie protéz chrupu zomrelého z hrobu nie je možné postihnúť ako trestný čin proti majetku.

JUDr. Dobroslav Trnka
generálny prokurátor
Slovenskej republiky